

دانشگاه علوم پزشکی کرمان
دانشکده بهداشت

پایان نامه مقطع دانشنامه بهداشت گرایش مدیریت بحران بلایا سوانح و حوادث

عنوان :

شناسایی چالش های تصمیم گیری مدیران ارشد بهداشتی و درمانی در بلایای طبیعی و ارائه

راهکار مناسب در استان هرمزگان (۱۳۹۷)

توسط : سید علیرضا حسینی کلیبی

استاد راهنما : دکتر محمود نکوئی مقدم

استاد مشاور : دکتر محمد رضا امیر اسماعیلی

سال ۱۳۹۷

چکیده:

مقدمه و هدف: امروزه، حوادث و بلایا بخش بزرگی از منابع و برنامه های دولتها را به خود اختصاص داده و یکی از دغدغه های آنهاست بطوری که صاحب نظران، مدیریت بلایا را یکی از بزرگترین چالش های قرن بیست و یکم می دانند که نیازمند بکارگیری یک رویکرد سیستماتیک مدیریتی تحت عنوان مدیریت حوادث و بلایا (مدیریت بحران) می باشد. یکی از اصول مدیریت اثربخش بلایا، بازنگری مداوم برنامه ها و اقدامات گذشته و توجه به نقاط قوت و ضعف آنها است. یکی از نقاط ضعف در مدیریت بلایا و بحرانهای طبیعی ضعف در اتخاذ تصمیمات سریع و صحیح می باشد. افراد در اینگونه موارد دچار سر درگمی می شوند، ساده ترین و در عین حال اساسی ترین اشتباهات در لحظات بحرانی رخ می دهد، فقدان کنترل و عکس العملهای غیر منطقی در چنین شرایطی بسیار دیده می شود. بطور معمول در سراسر دنیا سیستم های بهداشتی- درمانی در ارتباط با پاسخ به بلایا در سطوح محلی، ملی و بین المللی با چالش های متعددی روبه رو هستند حوادث و بلایا به هر علتی که روی دهند، نیازمند آمادگی مراکز بهداشتی، درمانی هستند. چرا که این مراکز وظیفه ی تامین خدمات سلامتی مورد نیاز مردم را به عهده دارند. و شواهد علمی متعددی معرف این است که بین آمادگی بیمارستانها و مراکز بهداشتی - درمانی و میزان مرگ و میر ناشی از وقوع حوادث و بلایا ارتباط مستقیمی وجود دارد زیرا نیاز به مدیریت هم زمان چند حادثه و بلیه را نمایان می کند. آنچه باعث اجرای موفق یک برنامه مدیریت بحران می شود بستگی به شیوه درستی تصمیم در شرایط بحرانی دارد. نتایج تحقیقات در داخل و خارج کشور نشان می دهد که مدیران در مواجهه با بحران رخ داده با موانعی در اتخاذ تصمیمات اثر بخش روبرو می شوند. لذا این پژوهش با هدف شناسایی چالش های تصمیم گیری مدیران بهداشتی و درمانی استان هرمزگان در حوادث و بلایا در سال ۱۳۹۷ صورت پذیرفته است.

مواد و روش ها: مطالعه ی حاضر یک مطالعه ترکیبی است که بصورت کمی و کیفی با روش تحلیل محتوا در ۶ ماهه اول ۱۳۹۷ انجام شده است. در بخش کمی با استفاده از پرسشنامه ای محقق ساخته نقاط ضعف و قوت تصمیم گیری مدیران بهداشتی و درمانی در حوادث و بلایا شناسایی شدند. در بخش کیفی طرح با یک مصاحبه نیمه ساختار یافته، راه حل های ممکن برای رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دریافت گردید سپس بر اساس نتایج بخش کیفی و الگوی اولیه طراحی و پیشنهاد شد و در مرحله سوم با برگزاری یک پانل تخصصی با حضور خبرگان امر الگوی نهایی ارائه گردید. نمونه گیری در بخش کمی به صورت سرشماری از بین مدیران بهداشتی و درمانی و در بخش کیفی به صورت هدفمند می باشد. قسمت کمی پژوهش با استفاده از نرم افزار SPSS 19 و قسمت کیفی بصورت دستی کد دهی و تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: در بخش کمی ۳۴ پرسشنامه توسط مدیران بهداشتی و درمانی استان هرمزگان تکمیل گردید و تعداد ۱۱ نقطه ضعف بر اساس بیشترین درصد فراوانی مشخص شد. "اضطراب ناشی از تصمیم نادرست" با ۹۴ درصد نظر موافق اولین و مهم ترین نقطه ضعف و چالش و "اهمیت زمان در تصمیم گیری" با ۶ درصد موافق کم اهمیت ترین مشکل شناخته شد. یافته های بخش کیفی در ۵ کد اصلی سازماندهی، شبکه سازی، توانمند سازی، ارتباطات و نظارت طبقه بندی و تحلیل شدند. در آخر الگوی تصمیم گیری مدیران در حوادث و بلایا ارائه شد.

نتیجه گیری: رفع چالش ها و مشکلات شناخته شده در این پژوهش گرچه زمانبر بوده و نیازمند تلاش بالاست اما موجب اطمینان از بهبود تصمیم گیری مدیران بهداشتی و درمانی در حوادث و بلایای آتی خواهد بود. الگوی ارائه شده در صورت اجرایی شدن می تواند بسیار کمک کننده باشد و به مدیران این اطمینان را بدهد که در زمان حوادث و بلایا بر اساس الگوی سازمان یافته پاسخ لازم را اجرایی می کنند.

کلمات کلیدی: تصمیم گیری، چالش ها، مدیریت بحران، مدیریت سلامت در بلایا، کارگروه تخصصی بهداشت و درمان در حوادث غیرمترقبه

Abstract:

Introduction: Today, accidents and disasters account for a large part of the resources and programs of governments, and one of their concerns is that experts consider disaster management one of the greatest challenges of the 21st century, which requires the application of a systematic management approach Disaster Management (Disaster Management. One of the principles of effective disaster management is a continuous review of past plans and actions and their strengths and weaknesses. One of the weaknesses in managing disasters and natural disasters is weakness in making quick and correct decisions. People in these cases get dizzy, the easiest and most basic mistakes happen at critical moments, lack of control and irrational reactions are very evident in such situations. As a rule, worldwide health-care systems in response to disasters at local, national and international levels face a number of challenges. Accidents and disasters need to be prepared for health centers, for medical reasons. Because these centers are responsible for providing people with the health services they need. Several scientific evidence suggests that there is a direct relationship between the readiness of hospitals and health centers and the rate of deaths from accidents and disasters. And the need to manage multiple incidents and disasters simultaneously, and what makes the implementation of a crisis management program successful depends on how well the decision is made in a critical situation. Research findings both inside and outside the country show that managers face obstacles in making effective decisions in the face of a crisis. Therefore, this research was conducted with the aim of identifying the decision making challenges of Hormozgan province health and treatment managers in disasters and events in 1397.

Materials and methods: This study is a composite study which has been done quantitatively and qualitatively through content analysis method in the first 6 months of 1397 In a quantitative section, a researcher-made questionnaire was used to identify the weaknesses and strengths of health and medical managers decision making in accidents and disasters.. In the qualitative part of the project, with a semi-structured interview, possible solutions were developed for solving weaknesses and strengthening the strengths. Then, based on the results of the qualitative section and the initial model, we proposed and proposed, and in the third stage, holding a specialized panel with the presence of experts The final model was presented Sampling in the quantitative section is a census sampling method among health and medical managers and in a qualitative section. The quantitative part of the study was coded and analyzed using SPSS 19 and qualitative part.

Findings: In a quantitative study, 34 questionnaires were completed by healthcare administrators of Hormozgan province and 11 weaknesses were identified based on the highest percentage of frequency "Anxiety due to incorrect decision" with 94% of the opinion of the first and most important weaknesses and challenges, and "importance of time in decision making" with 6% agree was the least important problem The findings of the qualitative section were categorized and analyzed in five main codes of organization, networking, empowerment, communication and monitoring. In the end, the decision maker's model was presented in disasters.

Conclusion: Resolving the challenges and problems identified in this research, although timely and requires high effort, will ensure better decision-making of health and medical managers in future disasters The proposed model, if executed, can be very helpful and will

provide managers with the assurance that they will respond when disasters occur on the basis of an organized pattern.

Keywords: Decision making, Health Care top Managers, Challenges, Natural Disasters

Kearman University of Medical Sciences

Faculty of Health

In Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree Master Public Health(MPH) In

Disaster And Health Management

Study of Health Care top Managers decision making challenges in natural disasters and accidents and presenting suitable solutions in Hormozgan Province(2018)

By :

Seyed Ali Reza Hosseini Kolybi

Supervisor:

Mahmood Nekoie Moghadam(PhD)

Advisor:

Mohamad Reza Amir Esmaili(PhD)

2018

تاریخ .....

شماره .....

پیوست .....

بسمه تعالی

صورجلسه دفاع از پایان نامه

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

تخصصیات تکمیلی دانشگاه

جلسه دفاعیه پایان نامه تحصیلی نامه خواشمنند است نظر خود را در آقای سید عنبررضا حسینی کلیبی دانشجوی MPH گرایش مدیریت بحران حوادث و بلایا موضوع "شناسایی چالش های تصمیم گیری مدیران ارشد بهداشتی و درمانی دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس در حوادث و بلایا" آماده و قابل دفاع می باشد. به راهنمایی آقای دکتر محمود نکویی مقدم زیر اعلام فرمایید.

در ساعت ۱۱/۳۰ روز یکشنبه مورخ ۹۷/۱۱/۲۸ با حضور اعضای محترم هیات داوران متشکل از:

سمت	نام و نام خانوادگی	امضا
الف: استاد(ان) راهنما	آقای دکتر محمود نکویی مقدم	
ب: استاد(ان) مشاور	آقای دکتر محمدرضا امیر اسماعیلی	
ج: عضو هیات داوران (داخلی)	خانم دکتر آرمیتا شاه اسماعیلی	
د: عضو هیات داوران (خارجی)	آقای دکتر محمد اعظمی	
ه: نماینده تحصیلات تکمیلی	آقای دکتر محمد رضا امیر اسماعیلی	

تشکیل گردید و ضمن ارزیابی به شرح پیوست با درجه ..... و نمره ..... و ..... ۱۷,۷۴ در رشته ..... تایید قرار گرفت.

مهر و امضاء معاون آموزشی

PG14

باسلام دیدار صحافی همکاران دانشجو